

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA Lieta Nr.A43010415
A43-0050-18/12**SPRIEDUMS**
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2018.gada 20.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Kaspars Berķis,
tiesneši Māris Birzgalis un Lauma Paegļkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Eirobūvmetāls”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Eirotansmet” un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Remontbūve” pieteikumiem par Konkurences padomes 2015.gada 25.septembra lēmuma Nr.E02-41 atcelšanu vai grozīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Konkurences padome 2015.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu Nr.E02-41 (turpmāk – Lēmums), kurā par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumu pieteicējam SIA „Eirobūvmetāls”, SIA „Eirotansmet” un SIA „Remontbūve” piemēroja naudas sodus attiecīgi 23 967,14 *euro*, 5538,40 *euro* un 47 814,62 *euro*.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] SIA „Eirobūvmetāls”, SIA „Eirotansmet” un SIA „Remontbūve” savus piedāvājumus nav gatavojušas neatkarīgi no konkurentiem. To apliecina sakritības un vizuālās līdzības pretendentu piedāvājumos, kā arī lietas dalībnieku sniegtie paskaidrojumi.

Proti, SIA „Remontbūve” ir iesniegusi piedāvājumu vēstuli, izmantojot SIA „E Būv vadība” oriģinālo veidlapu, kura sagatavota ar vienādām kļūdām (minēts nepareizs adresāts – AS „Sadales tīkls”, lai gan sarunu procedūras organizētājs un pareizais adresāts ir AS „Latvenergo”), kā arī piedāvājuma vēstulē norādīts, ka piedāvājumu iesniedz SIA „E Būv vadība”, bet vēstuli paraksta SIA

„Remontbūve” valdes loceklis D. E. . Turklāt abos piedāvājumos ir norādīts identisks dienu skaits veicamo darbu izpildei.

Savukārt SIA „Eirotansmet” un SIA „Eirobūvmetāls” iesniegtajos piedāvājumos ir konstatējamas šādas sakritības: identiska iesniegto dokumentu secība, dokumentu vizuālā līdzība (veidlapa, satura rādītājs), iesniegti dokumenti, kas no pasūtītāja puses netika prasīti un ir iesniedzami brīvā formātā – koptāme, kopsavilkuma aprēķins, lokālā tāme, gramatiska kļūda titullapā – ielas nosaukums ar mazo burtu, pirmās divas lapas nav numurētas abos piedāvājumos. Abu piedāvājumu pēdējā lapā norādīts, ka caursūtas 22 lapas, kaut gan SIA „Eirotansmet” piedāvājumā ir 22 lapas, bet SIA „Eirobūvmetāls” – 24 lapas. Pēdējās lapas un numerācijas noformētāja rokraksts ir ļoti līdzīgs abos piedāvājumos. Vienāda kļūda abos piedāvājumos, iesniedzot Darba aizsardzības koordinatores A. B. iepriekšējās darba pieredzes sarakstu (norādot to kā pretendentu demontāžas darbu vadītāju). Vairāki dokumenti sastādīti vienā datumā, abiem lietas dalībniekiem ir viens un tas pats apdrošinātājs, un norādīts identisks dienu skaits demontāžas darbu izpildei, kā arī SIA „Eirotansmet” cenas piedāvājumā kļūdaini norādīts SIA „Eirobūvmetāls”.

[1.2] No SIA „Eirobūvmetāls” pārstāves M. F. tika iegūti paskaidrojumi, kuros M. F. atzina, ka rokraksts, ar kuru apliecināti abi piedāvājumi, t.i., SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet”, ir viņas un šāda situācija ir radusies, jo SIA „Eirotansmet” valdes loceklis N. R. bija viņai lūdzis apliecināt arī SIA „Eirotansmet” piedāvājumu. Savukārt SIA „Eirotansmet” savos paskaidrojumos, kurus iesniedza pēc savas iniciatīvas, norādīja, ka izmantoja SIA „Eirobūvmetāls” sagatavoto dokumentu projekta formas, lai sagatavotu AS „Latvenergo” rīkotajā sarunu procedūrā „Patvertnes demontāža koka balstu ražotnē” (turpmāk – Sarunu procedūra) pieteikumu SIA „Eirotansmet” vārdā.

No procesa dalībnieku, t.sk. SIA „E Būv vadība” pārstāves V. P. paskaidrojumiem izriet, ka viņas darba datoram nestrādā kompaktdisku ierakstīšanas funkcija. Ja kādā iepirkumā informācija jāsniedz elektroniskā formātā, tad visi dokumenti tiek nosūtīti uz e-pastu SIA „Remontbūve” valdes loceklim D. E. , kurš minēto informāciju ieraksta diskā. Papildus sniegtajiem paskaidrojumiem, veicot V. P. datora apskati, tika konstatēts, ka V. P. 2014.gada 10.novembrī plkst.16:23 sūtījusi e-pastu SIA „Remontbūve” valdes loceklim D. E. ar pielikumiem, kuros ir SIA „Remontbūve” piedāvājums un tāme Sarunu procedūrai, tāpat 2014.gada 11.novembrī plkst.08:20 sūtīts e-pasts SIA „Remontbūve” valdes loceklim D. E. ar pielikumiem, kuros ir finanšu piedāvājums, iepriekš minētais piedāvājums un tāme Sarunu procedūrai, pielikumi satur informāciju par SIA „E Būv vadība”.

[1.3] Konkurences padome secina, ka starp SIA „E Būv vadība” un SIA „Remontbūve”, kā arī starp SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet” ir notikusi informācijas apmaiņa par Sarunas procedūru un tās nosacījumiem un piedāvājumi nav sagatavoti neatkarīgi.

SIA „E Būv vadība” un SIA „Remontbūve” vienošanos papildus apliecina arī SIA „E Būv vadība” iesniegtais pieteikums par naudas soda samazinājumu, kurā SIA „E Būv vadība” ir sniegusi informāciju par pārkāpuma apstākļiem.

[1.4] Ievērojot minēto, SIA „E Būv vadība”, SIA „Remontbūve”, SIA „Eirotansmet” un SIA „Eirobūvmetāls” darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļī, ka starp uzņēmumiem ir notikusi informācijas apmaiņa attiecībā uz dalību un tās nosacījumiem AS „Latvenergo” organizētajā Sarunu procedūrā.

Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpuma izdarīšanas.

Ja aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem (konkurentiem), kas darbojas vienā tirgus līmenī (horizontālā kartēļa vienošanās), tad saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu Konkurences padome ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram.

Lai noteiktu naudas soda apmēru, Konkurences padome vērtē pārkāpumus atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – noteikumi Nr.796).

Saskaņā ar noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu. Savukārt saskaņā ar minēto noteikumu 14.punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā pārkāpumu veidu, pārkāpuma radītās sekas, katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā.

Horizontālās kartēļu vienošanās uzskata par sevišķi smagu pārkāpumu. Konkurences padome uzskata, ka minētā vienošanās kavēja, ierobežoja un deformēja konkurenci, jo pasūtītājs šādas tirgus dalībnieku rīcības rezultātā nav saņēmis patiesi konkurējošus, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus.

[1.5] Lietā nav konstatēts, ka kāds no lietas dalībniekiem būtu bijis pārkāpuma iniciators, taču SIA „E Būv vadība”, SIA „Remontbūve”, SIA „Eirotansmet” un SIA „Eirobūvmetāls” loma pārkāpumā vērtējama kā aktīva, jo minētie tirgus dalībnieki pēc neatļautas informācijas apmaiņas ir iesnieguši piedāvājumu Sarunu procedūrā.

Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, procesa dalībnieku lomu pārkāpumā, naudas sods SIA „E Būv vadība” nosakāms 2% apmērā no tās 2013.gada neto apgrozījuma, SIA „Eirotansmet” nosakāms 2% apmērā no tās 2014.gada neto apgrozījuma, savukārt SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Remontbūve” – 2% apmērā no to 2014.gada neto apgrozījuma.

Vērtējot pārkāpuma ilgumu, secināms, ka pārkāpums nepārsniedz gadu, jo tas ir attiecināms uz konkrēto Sarunu procedūru, kas tika izsludināta 2014.gada

29.oktobrī, savukārt piedāvājuma iesniegšanas termiņš bija 2014.gada 11.novembrī.

Ievērojot minēto, naudas soda apmērs saistībā ar izdarītā pārkāpuma ilgumu SIA „E Būv vadība”, SIA „Remontbūve”, SIA „Eirotransmet” un SIA „Eirobūvmetāls” nav palielināms.

[2] SIA „Remontbūve” iesniedza pieteikumu Administratīvajā apgabaltiesā, lūdzot atcelt Lēmumu daļā par pieteicējas darbības konstatēto pārkāpumu un uzlikto naudas sodu vai samazināt soda apmēra. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] SIA „Remontbūve” var piekrist un apliecināt, ka informācijas apmaiņa notika ar mērķi izvairīties no situācijas, ka pasūtītājs pārtrauc uzsāktu iepirkuma procedūru, jo tajā piedalās tikai viens pretendents. Taču SIA „Remontbūve” un SIA „E Būv vadība” mērķis nebija konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Minēto apliecina arī apstākļi, ka SIA „Remontbūve” iesniedza piedāvājumu, kur piedāvātā līguma summa pārsniedza SIA „E Būv vadība” piedāvāto līguma summu, kura pēc SIA „Remontbūve” rīcībā esošās informācijas un izmaksu pārbaudes bija atbilstoša veicamajiem darbiem, un gadījumā, ja pasūtītājs par iepirkuma uzvarētāju atzītu SIA „E Būv vadība”, pasūtītājs iegūtu tirgus situācijai atbilstošu piedāvājumu. Identisku SIA „E Būv vadība” piedāvājumu pasūtītājs saņemtu arī tajā gadījumā, ja SIA „Remontbūve” un SIA „E Būv vadība” starpā nebūtu notikusi informācijas apmaiņa. Minētajā gadījumā ir notikusi vienošanās, kuras mērķis nebija konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana, bet gan pretendenta finanšu līdzekļu saimnieciska un racionāla izmantošana.

Konkurences padome savā lēmumā nav pierādījusi, ka SIA „E Būv vadība” un SIA „Remontbūve” starpā pastāvējušās vienošanās mērķis ir bijis kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, kas būtu pamats pārkāpuma konstatēšanai un naudas soda uzlikšanai SIA „Remontbūve”.

[2.2] SIA „Remontbūve” uzskata, ka uzliktais naudas sods ir nesamērīgs. Pat ja pieņem, ka izdarītais pārkāpums ir sevišķi smags pārkāpums, tas nav nodarījis būtisku kaitējumu pasūtītāja vai sabiedrības interesēm. Pirmkārt, tas bija viens iepirkums. Otrkārt, pārkāpums nebija ilgstošs. Treškārt, iepirkuma summa, uz kuru pretendēja SIA „E Būv vadība”, bija 28 800 *euro*, kas nav uzskatāma par ievērojamu, pieņemot, ka uzņēmuma peļņa ir vien 5%–7% no līguma summas. SIA „Remontbūve” uzskata, ka Konkurences padome varēja panākt rezultātu, arī nosakot mazāku naudas sodu par iespējamo pārkāpumu, t.i., nosakot to 1,5% apmērā no pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma.

[3] SIA „Eirobūvmetāls” iesniedza pieteikumu, lūdzot samazināt Lēmumā noteiktā naudas soda apmēru. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] SIA „Eirobūvmetāls” savu vainu inkriminētajā pārkāpumā pēc būtības neatzina. Taču, iepazīstoties ar Konkurences padomes lēmumu, pieteicēja maina savu pozīciju. Pieteicēja piekrīt, ka SIA „Eirobūvmetāls” darbinieki ir

sekmējuši piedalīšanos informācijas apmaiņā ar otru komersantu – SIA „Eirotansmet”. Nav strīda par to, ka informāciju SIA „Eirotansmet” valdes loceklis N. R. saņēma, izmantojot SIA „Eirobūvmetāls” darbinieka palīdzību un tehniskos līdzekļus (datoru). Taču pārkāpums no SIA „Eirobūvmetāls” puses tika pieļauts ar netiešu nodomu. Vienošanās mērķis nebija maldināt AS „Latvenergo”, lai panāktu sev izdevīgu konkursa rezultātu.

SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet” sadarbojas jau ilgstoši, bet kopīgi piedalījušies konkursā un sagatavojuši dokumentu pirmo reizi.

[3.2] Pieteicēja uzskata, ka Konkurences padome nav pareizi piemērojusi noteikumu Nr.796 normas. Saskaņā ar minēto noteikumu 15.punktu par vieglu pārkāpumu ir atzīstama aizliegta horizontāla sadarbības vienošanās. Notikusi informācijas apmaiņa starp tirgus dalībniekiem, kas nav radījusi būtiskas sekas, ir vērtējama atbilstoši šim punktam.

Konkurss tika atcelts, un zaudējumi konkursa rīkotājam netika nodarīti. SIA „Eirobūvmetāls” loma informācijas apmaiņā bija pasīva. Pieteicēja ir atzinusi savu vainu pārkāpuma izdarīšanā pēc Lēmuma pieņemšanas. Minētais apstāklis atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli atbilstoši noteikumu Nr.796? 23.1.3.apakšpunktam.

Piemērotais naudas sods noteikts apmērā, kas pārsniedz konkursa piedāvājuma cenu, un tā lielums nav adekvāts pieļautajam pārkāpumam.

Saskaņā ar noteikumu Nr.796? 18.2.apakšpunktu naudas soda apmērs bija nosakāms līdz 0,5 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

[4] Arī SIA „Eirotansmet” vērsās apgabaltiesā ar pieteikumu par Lēmuma grozīšanu, samazinot tajā pieteicējai noteikto naudas soda apmēru. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] SIA „Eirotansmet” piekrīt, ka informācijas apmaiņa (šajā gadījumā otra komersanta komerciāla rakstura informācijas izmantošana) var tikt atzīta par pārkāpumu, kas noteikts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā. SIA „Eirotansmet” vadība neapzinājās sekas, ko var radīt pat formāla pieteikuma konkursam iesniegšana.

Taču SIA „Eirotansmet” nevar piekrist Konkurences padomes uzskatam, ka ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem. Mērķis un sekas nav sinonīmi. Mērķis var tikt sasniegts tikai ar apzinātu darbību, bet sekas var iestāties gan tīšu darbību, gan neuzmanības rezultātā.

Šajā gadījumā pārkāpums tika pieļauts ar netiešu nodomu. SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet” sadarbojas jau ilgstoši, bet nekad šī sadarbība netika izmantota ļaunprātīgi.

Piedāvājuma cena tika sagatavota augstāka nekā SIA „Eirobūvmetāls” ar mērķi nevis uzvarēt konkursā, bet piedalīties.

[4.2] Lēmumu daļā par naudas soda piemērošanu SIA „Eirotansmet” uzskata par nepamatotu un prettiesisku.

Konkurences padome nav pareizi piemērojusi noteikumu Nr.796 normas. Saskaņā ar minēto noteikumu 15.punktu par vieglu pārkāpumu ir atzīstama aizliegta horizontāla sadarbības vienošanās. Notikusī informācijas apmaiņa starp tirgus dalībniekiem, kas nav radījusi būtiskas sekas, ir vērtējama atbilstoši šim punktam.

SIA „Eirotransmet” ir atzinusi savu vainu pārkāpuma izdarīšanā. Attiecīgs pieteikums tika iesniegts Konkurences padomei. Minētais apstāklis ir atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli atbilstoši noteikumu Nr.796? 23.1.3.apakšpunktam.

Apstāklis, ka Konkurences padomes amatpersonas vēlas saņemt tikai noteikta satura atzīšanos, nemaina to, ka iemesli informācijas apmaiņai var būt dažādi.

Saskaņā ar noteikumu Nr.796 18.2.apakšpunktu naudas soda apmērs bija nosakāms līdz 0,5 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

[5] Konkurences padome lietā sniegtajos paskaidrojumos lūdz noraidīt pieteicēju pieteikumus, norādot turpmāk minētos argumentus.

[5.1] Konkurences padome nepiekrīt pieteicēju viedoklim, ka nav pareizi piemērojusi noteikumus Nr.796. Konkurences padome ir piemērojusi sodu atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām un konkrētās lietas faktiskajiem apstākļiem. Pieteicēju iebildumi ir saistīti ar pārkāpuma smaguma noteikšanu.

[5.2] Nav pamatots SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotransmet” norādītais, ka ar Lēmumu konstatētais pārkāpums atzīstams par aizliegtu horizontālu sadarbības vienošanos, jo tad tai būtu jāatbilst nosacījumiem, kas ietverti Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumos Nr.798 “Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam noteikumos” (turpmāk – noteikumi Nr.798).

[5.3] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpuma konstatēšanai nav būtisks apstāklis, ka aizliegtas vienošanās mērķis bija nevis uzvarēt Sarunu procedūrā, maldinot pasūtītāju, bet gan piedalīties, pieļaujot pārkāpumu ar netiešu nodomu. Nav pamatota SIA „Eirobūvmetāls” norāde saistībā ar pārkāpuma sekām, jo apstāklis, ka Sarunu procedūra tika atcelta, nenozīmē, ka aizliegtā informācijas apmaiņa starp SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotransmet” pirms piedāvājuma iesniegšanas Sarunu procedūrai nav notikusi vai ka pasūtītājs saņēmis patiesi konkurējošus piedāvājumus. Lai pierādītu pret konkurenci vērstu nodomu, pietiek ar pašu faktu, ka ir saņemta informācija no konkurējoša tirgus dalībnieka, ko neatkarīgs tirgus dalībnieks glabā kā komercnoslēpumu. Pieteicējas pieteikumā atzinušas komercnoslēpumu saturošas informācijas apmaiņas faktu, iesniedzot konkurenci imitējošus piedāvājumus pasūtītājam Sarunu procedūras ietvaros.

[5.4] Nav nozīmes arī apstāklim, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpums starp SIA „Eirotransmet” un SIA „Eirobūvmetāls” pieļauts atsevišķu darbinieku nezināšanas dēļ un šie darbinieki rīkojušies, nesaskaņojot

savas darbības ar vadību. Piedāvājuma dokumentāciju sagatavo un par tās atbilstību patiesībai ir atbildīgs tirgus dalībnieks, līdz ar to tirgus dalībniekam jā rūpējas par to, lai darbinieki, kas sagatavo dokumentāciju, ievērotu atbilstošās tiesību normas, tajā skaitā Konkurences likumu.

[5.5] Darbības, kuru ietvaros SIA „Remontbūve” ieguva sava potenciālā konkurenta SIA „E Būvvadība” komercnoslēpumu saturošu informāciju, ir brīvu un godīgu konkurenci kropļojošas neatkarīgi no tā, vai iepirkumā piedāvātā cena SIA „Remontbūve” ieskatā bija atbilstoša izmaksām un tirgus situācijai.

[5.6] Nesaprotama ir SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotransmet” norāde, ka par atbildību mīkstinošu apstākli būtu atzīstama vainas atzīšana pārkāpuma izdarīšanā. Atbildētājas rīcībā Lēmuma pieņemšanas brīdī nebija informācijas par to, ka sabiedrības būtu atzinušas savu vainu lietā konstatētajā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumā.

[6] Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2016.gada 26.janvāra lēmumu pieteicēju SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotransmet” prasījumi apvienoti vienā tiesvedībā, piešķirot apvienotajai lietai Nr.A43010415. Savukārt ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša 2016.gada 11.aprīļa lēmumu lietai Nr.A43010415 pievienota lieta Nr.A43008916 (SIA „Remontbūve” pieteikums).

[7] Sakarā ar Administratīvās apgabaltiesas vēršanos Satversmes tiesā par Administratīvā procesa likuma 253.panta trešās daļas normas neatbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.panta pirmajam teikumam 2017.gada 23.februārī tiesvedība lietā tika apturēta. Tiesvedība lietā atjaunota 2018.gada 18.janvārī.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.¹panta pirmo daļu administratīvā lieta izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Izvērtējusi pieteicēju prasījumus un pieteikumos ietvertos argumentus, pārbaudījusi lietā iesniegtos pierādījumus un pārsūdzētā Lēmuma pamatojumu, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikumi ir noraidāmi, bet Lēmums atstājams negrozīts.

[10] Konkurences likuma 11.pants noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā.

Pārbaudījusi lietā iesniegtos pierādījumus, kas izvērsti atspoguļoti Lēmumā (sk. atreferējumu šī sprieduma 1.1.–1.2.punktā), proti, pieteicēju iesniegtos piedāvājumus Sarunu procedūrā, Konkurences padomes apmeklējuma laikā iegūtās elektroniskās vēstules, pieteicēju amatpersonu un darbinieku sniegtos paskaidrojumus, AS „Latvenergo” sniegto informāciju, un izvērtējusi šos

pierādījumus kopsakarā ar Lēmumā ietverto pamatojumu un pieteicēju izteiktajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome Lēmumā ir pamatoti secinājusi, ka lietas dalībnieku piedāvājumi, kas iesniegti AS „Latvenergo” rīkotajā Sarunu procedūrā par patvertnes demontāžas darbiem koka balstu ražotnē, nav sastādīti neatkarīgi, bet starp SIA „E Būvvadība” un SIA „Remontbūve”, kā arī starp SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet” ir notikusi informācijas apmaiņa par dalību Sarunas procedūrā un tās nosacījumiem. Konkurences padome ir pareizi secinājusi, ka pieteicēju darbības veido Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma sastāvu. Faktiski lietā nav strīda par pārkāpuma faktu.

[11] Lietā ir strīds par to, vai Konkurences padome ir pareizi noteikusi pieteicēju pieļautā pārkāpuma smagumu, kā arī soda atbilstību un samērīgumu.

Atbilstoši Konkurences likuma 12.panta pirmajai daļai Konkurences padome, konstatējot tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu. Saskaņā ar 12.panta trešo daļu Konkurences padome ir tiesīga uzlikt tirgus dalībniekiem – konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 500 latu katram.

Noteikumu Nr.796 13.punkts noteic, ka, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

Saskaņā ar minēto noteikumu 14.punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā: 1) pārkāpuma veidu; 2) pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas; 3) katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā.

Noteikumu Nr.796 15.punkts noteic, ka pēc pārkāpuma veida par vieglu pārkāpumu uzskata aizliegtas vertikālās vienošanās un aizliegtas horizontālās sadarbības vienošanās, kā arī dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mazumtirdzniecībā, par smagu pārkāpumu – dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un vertikālās vienošanās, kuru mērķis ir ierobežot pircēja iespēju noteikt tālākpārdošanas cenu, par sevišķi smagu pārkāpumu – horizontālās karteļu vienošanās un vienošanās, kuras satur ierobežojumus preču importam vai eksportam.

Noteikumu Nr.798 2.10.apakšpunkts noteic, ka aizliegta horizontālā sadarbības vienošanās ir vienošanās aizliegumam pakļauta konkurentu vienošanās, kura nav horizontālā karteļa vienošanās. Savukārt horizontālā karteļa vienošanās atbilstoši noteikumu Nr.798 2.9.apakšpunktam ir vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus

vai citus nosacījumus, un vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem.

[12] SIA „Remontbūve” pieteikumā ir norādījusi, ka ar SIA „E Būv vadība” apmainījusies ar informāciju, lai izvairītos no situācijas, ka pasūtītājs pārtrauc uzsākto iepirkuma procedūru, jo tajā piedalās tikai viens pretendents. Minētajā gadījumā ir notikusi vienošanās, kuras mērķis nebija konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana, bet gan pretendenta finanšu līdzekļu saimnieciska un racionāla izmantošana.

Savukārt pieteicējas SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet” ir norādījušas, ka notikusī informācijas apmaiņa būtu vērtējama kā aizliegta horizontālā sadarbības vienošanās.

Apgabaltiesa nevar piekrist pieteicēju viedoklim, ievērojot turpmāk minētos argumentus.

Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā ietvertais savstarpēji saskaņotu darbību aizliegums ir tirgus dalībnieka neatkarīgas un patstāvīgas rīcības principa sekas (sal. *Augstākās tiesas 2009.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-234/2009 18.punkts, 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-100/2011 12.punkts*). Pretēja tirgus dalībnieka neatkarīgai un patstāvīgai rīcībai tirgū, kur tā uzvedību noteic vienīgi konkurences riski, ir tāda tieša vai netieša informācijas apmaiņa, ar kuru tiek nodoti jutīgi, individuāli dati, kas mazina neskaidrību par tirgus darbību (sk. *Eiropas Savienības Tiesas 1975.gada 16.decembra sprieduma apvienotajās lietās Nr.40 u.c. -73Suiker Unie 174., 175., 176.punktu, 1998.gada 28.maija sprieduma lietā Nr.C-7/95P John Deere 88.punktu*). Īpaši būtiska ir informācijas apmaiņa, kas notiek attiecībā uz iepirkumiem (konkursiem), jo tad atšķirībā no ilgstošas tirgus dalībnieku rīcības un konkurences tirgus apstākļos konkurence notiek, vienā konkrētā momentā salīdzinot visus saņemtos piedāvājumus atbilstoši specifiskiem un iepriekš zināmiem noteikumiem. Šādos apstākļos konkurentu savstarpēja informācijas apmaiņa paver ceļu manipulācijām, dodot iespēju pat pilnībā paredzēt un izšķirt konkrētā iepirkuma rezultātu (sk. *Augstākās tiesas 2017.gada 7.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-104/2017 10.punktu*).

Konkrētajā gadījumā no lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējas, būdamas konkurentes, savstarpēji apmainījās ar informāciju par dalību AS „Latvenergo” organizētajā Sarunu procedūrā un tās nosacījumiem. Šo abu vienošanos, kas pastāvēja starp SIA „E Būv vadība” un SIA „”, kā arī starp SIA „Eirobūvmetāls” un SIA „Eirotansmet”, mērķis bija ļaut vienam no vienošanās dalībniekiem uzvarēt konkursā. Šādas konkurentu vienošanās jau pēc sava mērķa ir konkurenci deformējošas, līdz ar to kvalificējas kā horizontālas karteļa vienošanās, kas ir sevišķi smags pārkāpums. Ievērojot minēto, Konkurences padome ir pareizi noteikusi konkrētā pārkāpuma veidu.

[13] Nav arī pamatots SIA „Eirobūvmetāls” viedoklis, ka tās loma pārkāpumā būtu vērtējama kā pasīva. Augstākā tiesa līdzīgās lietās ir atzinusi, ja

persona iesniedz ar citiem iepirkuma dalībniekiem saskaņotu piedāvājumu, tās uzvedība vienošanās īstenošanā ir aktīva, jo tieši ar to tiek padarīta iespējama konkurences izkropļošana katrā attiecīgajā iepirkumā neatkarīgi no tā, kurš bija konkrētā iepirkuma uzvarētājs (sk. *Augstākās tiesas 2017.gada 7.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-104/2017 17.punktu*).

Konkrētajā gadījumā nav arī izšķirošas nozīmes apstāklim, ka Sarunu procedūra tika atcelta, jo pieteicēju pieļautā pārkāpuma sastāvs izpildījās, pieteicējam iesniedzot Sarunu procedūrā saskaņotus piedāvājumus. Turklāt pieteicējam ir noteikts sods, kas ir tuvu minimālajam soda apmēram.

[14] Pieteicējas SIA „Eirotansmet” un „Eirobūvmetāls” ir norādījušas, ka ir atzinušas savu vainu pārkāpuma izdarīšanā, kas ir atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli atbilstoši noteikumu Nr.796 23.1.3.apakšpunktam.

Noteikumu Nr.796 23.1.3.apakšpunkts paredz, ka Konkurences padome var samazināt kopējo naudas soda apmēru, ja tirgus dalībnieks pēc savas iniciatīvas sniedzis pilnīgu un patiesu informāciju vai pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā vai 13.pantā minēto pārkāpumu konstatēšanā.

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējas ir vērsušās Konkurences padomē ar iesniegumu par naudas soda samazinājumu, pamatojoties uz noteikumu Nr.796 27., 31. 33. un 34.punktu (*lietas 1.pielikuma 173. –176.; 190. –194.lapa*). Šīs normas ir ietvertas noteikumu 3.nodaļā, kurā regulēti jautājumi par horizontālās karteļa vienošanās dalībnieku atbrīvošanu no naudas soda vai naudas soda samazināšana. Aplūkojot nodaļā ietvertās tiesību normas, ir acīmredzami, ka tās ir vērstas uz to, lai veicinātu karteļa pārkāpumu atklāšanu, dodot iespēju karteļa dalībniekiem, savlaicīgi sniedzot karteļa atklāšanai un izmeklēšanai nozīmīgu informāciju, pretendēt uz atbrīvojumu no soda vai soda samazināšanu.

Izvērtējot pieteicēju izteikto lūgumu samazināt naudas sodu, secināms, ka tas nesatur norādi par savas vainas atzīšanu pārkāpumā, turklāt tas iesniegts stadijā, kad Konkurences padome jau bija ieguvusi visu informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai, un saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto daļu par to rakstveidā paziņojusi procesa dalībniekiem, un nesaturēja būtisku informāciju vai pierādījums, kas varētu sekmēt pārkāpuma atklāšanu.

Līdz ar to Konkurences padomei nebija pamata pieņemt šos pieteicēju iesniegumus ne kā karteļa dalībnieka pieteikumu par naudas soda samazināšanu, kas iesniegts iecietības programmas ietvaros, ne arī vērtēt kā apstākli, kas ļauj samazināt sodu saskaņā ar minēto noteikumu 23.1.3.apakšpunktu.

[15] Ņemot vērā, ka saskaņā ar noteikumu Nr.796 15.punktu horizontālās karteļu vienošanās ir sevišķi smags pārkāpums, Konkurences padome atbilstoši noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktam bija tiesīga pieteicējam piemērot sodu – no 1,5 līdz 7 procentu apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma. Konkurences padome pieteicējam ar Lēmumu ir noteikusi naudas sodu 2 procentu

apmērā no apgrozījuma. Apgabaltiesa nekonstatē kļūdas Konkurences padomes rīcībā, aprēķinot soda apmēru. Apgabaltiesa arī nekonstatē, ka Konkurences padomes piemērotais sods būtu acīmredzami nesamērīgs.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka ar Lēmumu pieteicējam lietā piemērotais naudas sods ir noteikts atbilstoši Konkurences likumā un noteikumos Nr.796 ietvertajiem kritērijiem, ir noteikts pareizi un pamatoti. Līdz ar to pieteicēju pieteikumi ir noraidāmi kā nepamatoti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 251.pantu un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt SIA „Remontbūve” pieteikumu par Konkurences padomes 2015.gada 25.septembra lēmuma Nr.E02-41 atcelšanu vai grozīšanu.

Noraidīt SIA „Eirobūvmetāls” pieteikumu par Konkurences padomes 2015.gada 25.septembra lēmuma Nr.E02-41 grozīšanu daļā.

Noraidīt SIA „Eirotansmet” pieteikumu par Konkurences padomes 2015.gada 25.septembra lēmuma Nr.E02-41 grozīšanu daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents *(personiskais paraksts)* K.Berķis

Tiesneši *(personiskais paraksts)* M.Birzgalis

(personiskais paraksts) L.Paegļkalna

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis

Rīgā 2018.gada 20.aprīlī

K.Berķis

